

RAIFFEISEN
OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA C

Godišnje izvješće
za godinu koja je završila
31. prosinca 2021. godine

Sadržaj

	Stranica
Izvješće poslovodstva	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu godišnjeg izvješća	5
Izvješće neovisnog revizora	6
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	11
Izvještaj o finansijskom položaju	12
Izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog Fonda	13
Izvještaj o novčanim tokovima	14
Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda	15
Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda	16
Bilješke uz finansijske izvještaje	17

1. Poslovne aktivnosti

Predmet poslovanja Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“) je isključivo osnivanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova i upravljanje tim fondovima u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18).

Na dan 31. prosinca 2021. godine Društvo za upravljanje je upravljalo sa slijedećim obveznim mirovinskim fondovima:

- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B i
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C.

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C (u nastavku „Fond“) je osnovan kao zaseban subjekt bez pravne osobnosti radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) (u nastavku „Zakon“).

Osnivanje i djelovanje mirovinskih fondova do 20. kolovoza 2014. godine bilo je regulirano Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koji je u Republici Hrvatskoj donesen 20. svibnja 1999. godine, te izmjenama i dopunama tog Zakona u narednim godinama.

Stupanjem na snagu Zakona, dana 21. kolovoza 2014. godine Fond je započeo s radom.

Sukladno Zakonu, članovi mogu odabrati kategoriju obveznog mirovinskog fonda, a svi oni koji to ne učine automatski su raspoređeni u obvezni mirovinski fond kategorije A. U fondu kategorije B mogu biti članovi kojima je do starosne mirovine ostalo 5 ili više godina u skladu sa Zakonom. Nakon što članovi preostane manje od 5 ili više godina u skladu sa Zakonom obvezno prelaze u fond kategorije C.

Tablica: broj članova i imovina pod upravljanjem Raiffeisen obveznih mirovinskih fondova na dan 31. prosinca 2021.

Fond	Broj članova	Neto imovina pod upravljanjem (u mil. kuna)
ROMF A	30.415	360,39
ROMF B	561.148	36.664,07
ROMF C	20.586	2.917,07
Ukupno	612.149	39.941,53

Društvo za upravljanje primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Ulaganjem sredstava Fonda Društvo za upravljanje poštuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik.

1. Poslovne aktivnosti (nastavak)

Investicijski cilj Fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova Fonda u svrhu povećanja vrijednosti imovine Fonda na srednji rok radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda, a u skladu sa Zakonom. Fond ima konzervativni profil rizika koji proizlazi iz činjenice da ulaganja mogu biti samo u prenosive dužničke vrijednosne papire, depozite i investicijske fondove koji ulažu samo u prethodno navedene klase imovine.

Tablica: struktura ulaganja Fonda na dan 31. prosinca 2021.

Vrsta imovine	Udio
Obveznice i obveznički fondovi	88,67%
Instrumenti tržišta novca, depoziti i novčani fondovi	9,18%
Novčana sredstva, potraživanja i obveze	2,15%
Ukupno	100,00%

Udio inozemne imovine Fonda na dan 31. prosinca 2021. iznosi je 5,66% (31. prosinca 2020: 5,54%).

Prinos koji Fond ostvaruje rezultat je upravljačke politike Društva za upravljanje. S obzirom na konzervativni profil rizičnosti, očekivani prinos Fonda je manji od Raiffeisen obveznog mirovinskog fonda kategorija A i B.

U 2021. godini Fond je ostvario prinos od 0,44% (2020: 1,23%). Prosječan prinos od osnutka Fonda do 31. prosinca 2021. godine iznosi 4,80% (31. prosinca 2020.: 5,50%) i izražen je na godišnjoj razini.

Prinos Fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa.

2. Financijski rezultat

Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine iznosila je 2,92 milijardi kuna (31. prosinca 2020.: 2,41 milijardi kuna), a porasla je za 20,94% (2020: 28,14%) u odnosu na prethodnu godinu.

Prema klasifikaciji financijskih instrumenata, u ukupnoj imovini fonda sa 42,84% (2020: 45,19%) sudjeluje financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak sudjeluje s 11,71% (2020: 10,21%).

Obveze Fonda sastoje se najvećim dijelom, 71,11% (2020: 68%), od obveza za izdavanje udjela.

U strukturi prihoda najznačajnija stavka prihoda su prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta).

3. Budući razvoj Fonda

Društvo za upravljanje će upravljati Fondom u svoje ime i za zajednički račun članova Fonda na način da će prikupljati novčana sredstva uplatama doprinosa članova Fonda te ulagati ta sredstva u skladu sa Zakonom uz uvažavanje načela sigurnosti razboritosti i opreza, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, održavanja odgovarajuće likvidnosti, te zabrane sukoba interesa vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Cilj upravljanja Fondom je povećati vrijednost imovine Fonda isključivo u korist članova i radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda.

4. Otkup vlastitih dionica

Društvo za upravljanje u 2021. i 2020. godini nije otkupljivalo vlastite dionice.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo za upravljanje u ime i za račun Fonda u 2021. godini nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

6. Podružnice Fonda

Fond nema podružnice.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici

Društvo za upravljanje poštuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik. Fond ima konzervativni profil rizika koji proizlazi iz činjenice da ulaganja mogu biti samo u prenosive dužničke vrijednosne papire, depozite i investicijske fondove koji ulažu samo u prethodno navedene klase imovine. Način upravljanja rizicima objašnjen je u bilješci 16.

Sukladno zakonskim propisima Društvo za upravljanje može, u ime i za račun Fonda, koristiti terminske poslove, opcije i druge financijske izvedenice ukoliko se oni koriste samo u cilju zaštite imovine Fonda od kamatnog i/ili valutnog rizika te postizanja valutne usklađenosti.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, koji uključuje kamatni rizik, cjenovni rizik i tečajni rizik, te kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika. Društvo za upravljanje nastoji upravljati tržišnim rizicima Fonda na način da diverzificira ulaganja te prati razinu tržišnih rizika u portfelju na dnevnoj bazi.

Kamatni rizik

Fond je izložen kamatnom riziku koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom. Na datum izvještavanja ulaganja Fonda uglavnom su sačinjavali dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom, a utjecaj kamatnog rizika na imovinu Fonda prikazan je u bilješci 16.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Fondu je dozvoljeno ulaganje u udjele u investicijskim fondovima kada isti ulažu u instrumente novčanog tržišta ili dužničke vrijednosnice. Na datum izvještavanja nije bilo utjecaja cjenovnog rizika na imovinu Fonda.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Tecajni rizik

Fond može ulagati u financijske instrumente nominirane u stranoj valuti. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja kune u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda. Kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku koriste se terminski ugovori. U 2021. godini Društvo za upravljanje je ugovaralo devizne forward transakcije u ime i za račun Fonda u svrhu zaštite imovine Fonda od tečajnog rizika. Utjecaj tečajnog rizika na imovinu Fonda prikazan je u bilješci 16.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospjeća. Također, kreditni rizik proizlazi iz mogućnosti da suprotna ugovorna strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze. Na datum izvještavanja kreditnom riziku bila je izložena sljedeća financijska imovina: novac i novčani ekvivalenti, depoziti, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja. Kreditni rizik dužničkih vrijednosnica se većinom odnosi na ulaganja u obveznice Republike Hrvatske te manjim dijelom na ulaganja u dužničke vrijednosne papire koje izdaju druge države i korporativni izdavatelji. Na izvještajni datum utjecaj kreditnog rizika na imovinu Fonda bio je umjeren. Kreditni rizik koji proizlazi iz nepodmirenih transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na mali broj transakcija kod kojih nije ugovorena isporuka uz plaćanje.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da se prodajom financijske imovine ne ostvare cijene koje su približno jednake fer vrijednosti te imovine (rizik likvidnosti imovine) ili rizik nemogućnosti uravnoteženja kratkoročnih platežnih mogućnosti s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane (rizik novčanog tijeka). S obzirom da se ulaganja Fonda sastoje uglavnom od državnih dužničkih vrijednosnih papira, ulaganja u domaće i strane investicijske fondove, te da se u sadašnjim tržišnim uvjetima takvi vrijednosni papiri mogu lako prodati, ali uzimajući u obzir veličinu Fonda, na datum izvještavanja rizik likvidnosti imovine bio je vrlo nizak. S obzirom da je na datum izvještavanja Fond imao značajna novčana sredstva i kratkoročne novčane ekvivalente koji su bili značajno veći od kratkoročnih obveza Fonda te da su se putem repo ugovora mogla uzajmiti dodatna novčana sredstva u cilju ostvarivanja potrebne likvidnosti, na izvještajni datum rizik likvidnosti novčanog tijeka bio je vrlo nizak.

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu godišnjeg izvješća

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“) dužna je osigurati da za svaku finansijsku godinu finansijski izvještaji Raiffeisen obveznog mirovinskog fonda kategorija C (u nastavku „Fond“) budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) (u nastavku „Zakon“) i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20, 98/20, 24/21) (u nastavku „Pravilnik“), tako da će prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijsko stanje Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine kao i njegove rezultate poslovanja za svako prezentirano razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava Društva za upravljanje očekuje da će Fond u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave Društva za upravljanje pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i;
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fond nastaviti poslovanje, nije primjerena.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Fonda i dužna je pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Pored toga, Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za čuvanje imovine Fonda te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna i za pripremu i sadržaj Izvješća poslovodstva u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovodstva, sastavljeno je sukladno zahtjevima članka 21. Zakona o računovodstvu i odobreno je za izdavanje od strane Uprave Društva za upravljanje i potpisano je s tim u skladu. Finansijski izvještaji u nastavku odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje 31. ožujka 2022. godine, što je potvrđeno potpisom u nastavku.

U ime Uprave Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d., za Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C:

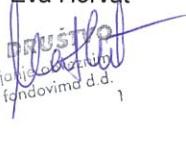
Predsjednik Uprave

Gordan Šumanović

Članica Uprave

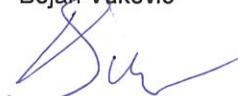
Eva Horvat

Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i
dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59

Član Uprave

Bojan Vuković

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.

Petrinjska 59

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

31. ožujka 2022. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Imateljima udjela u Raiffeisen obveznom mirovinskom fondu kategorija C

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja fonda Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C („Fond“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda, izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda i izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Fonda u skladu s *Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti)* („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njemu, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; direktori društva: Marina Tonžetić, Dražen Nimčević, Katarina Kadunc; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ţ. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)****Ključno revizijsko pitanje (nastavak)**

Vrednovanje financijske imovine	
Za računovodstveni okvir i računovodstvene politike vidjeti bilješku 2 „ <i>Pregled temeljnih računovodstvenih politika</i> ”, odjeljak „ <i>Financijski instrumenti</i> ”. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješke 3, 4 i 10 u priloženim financijskim izvještajima.	
Ključno revizijsko pitanje:	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:
<p>U svojim financijskim izvještajima Fond ima iskazanu financijsku imovinu klasificiranu u portfelj „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“, i financijsku imovinu klasificiranu u portfelj „po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“, a koja se sukladno Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 9 – <i>Financijski instrumenti</i>, mjeri po fer vrijednosti.</p> <p>Financijska imovina uključuje vrijednosnice kojima se aktivno trguje, ali i one vrijednosnice koje ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne određuje koristeći tržišne cijene.</p> <p>Posljedično, pogrešan izračun fer vrijednosti navedenih financijskih instrumenata može imati značajan utjecaj na neto vrijednost imovine Fonda.</p> <p>Mjerenje fer vrijednosti uključuje prosudbe i procjene od strane Uprave Društva za upravljanje, te može imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Fonda. Slijedom navedenog, odlučili smo uključiti vrednovanje financijske imovine kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine.</p>	<p>Naše revizijske procedure uključivale su provjeru adekvatnosti dizajna i provjera implementacije internih kontrola Društva za upravljanje i Fonda, provjera operativne učinkovitosti istih te neposredno testiranje fer vrijednost vrijednosnih papira iz portfelja „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ i portfelja „po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.</p> <p>Naši revizijski postupci uključivali su:</p> <ul style="list-style-type: none">• Provjeru operativne učinkovitosti dnevne interne kontrole između Društva i depozitarne banke preko koje Uprava Društva za upravljanje osigurava da je dnevna neto vrijednost imovine Fonda pod upravljanjem točna te priznata u primjero razdoblje;• Pregled i analizu portfelja vrijednosnih papira te provjeru jesu li vrijednosni papiri vrednovani u skladu s računovodstvenim politikama Fonda i sukladno primjenjivim računovodstvenim standardima, koji određuju vrednovanje imovine;• Usporedbu cijene na odabranom uzorku vrijednosnih papira kojima se trguje na aktivnom tržištu, po kojoj su cijeni vrednovani u izvještaju o financijskom položaju s javno dostupnom cijenom na dan 31. prosinca 2021. godine;• Procjenu adekvatnosti primjenjenog modela fer vrednovanja financijske imovine koja ne kotira na aktivnom tržištu i preračun njene cijene;• Pregled i analizu prepostavki korištenih u izračunu fer vrijednosti instrumenata koji ne kotiraju na aktivnom tržištu;• Pregled i usporedbu količina odnosno nominalne vrijednosti vrijednosnih papira, ovisno o vrsti vrijednosnog papira, s količinama odnosno nominalnim vrijednostima navedenim u konfirmaciji depozitarne banke Fonda i/ili Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD-a).• Pregled objava u financijskim izvještajima relevantnih za vrednovanje financijske imovine i provjera jesu li objave pripremljene u skladu s računovodstvenim politikama Fonda i sukladno primjenjivim računovodstvenim pravilima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostala pitanja

Financijske izvještaje Fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. godine revidirao je drugi revizor, koji je dana 31. ožujka 2021. godine izrazio nemodificirano mišljenje na financijske izvještaje.

Ostale informacije

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća poslovodstva Društva za upravljanje, koje je uključeno u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće poslovodstva potrebne objave navedene u članku 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće poslovodstva pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznавanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva za upravljanje odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva za upravljanje ili namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo za upravljanje.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjereno korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva za upravljanje.
- Zaključujemo o primjereno korištenih računovodstvenih osnova utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva za upravljanje i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvještavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva za upravljanje nas je imenovala revizorom Fonda 22. travnja 2021. godine za potrebe revizije priloženih finansijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 1 godinu te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizijskom odboru Društva za upravljanje 31. ožujka 2022. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijiske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu za upravljanje i Fondu nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Katarina Kadunc
Direktor

Tihana Bažant
Ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.
31. ožujka 2022. godine
Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	2020.	2021.
	Neto realizirani dobici (gubici) financijskih instrumenata	3	48.097.875	(7.670.120)
73	Realizirani dobici od financijskih instrumenata	3	59.080.212	8.793.813
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata	3	(10.982.337)	16.463.933
	Neto nerealizirani dobici (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	3.891.561	4.049.403
72 – 62	Neto nerealizirani dobici (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	4a	8.545.633	1.263.400
71x-60x	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4b	(4.654.072)	2.786.003
	Ostali prihodi		164.481.124	148.518.998
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	5	39.949.393	38.191.725
71 (osim 71x)	Pozitivne tečajne razlike		123.226.008	109.219.994
74	Prihodi od dividendi		190.223	-
75	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		-	-
76	Ostali prihodi		1.115.500	1.107.279
	Ostali financijski rashodi		(125.747.321)	105.394.224
67	Rashodi od kamata		(438)	376
60 (osim 60x)	Negativne tečajne razlike		(125.746.883)	105.393.848
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		-	-
68	Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente		-	-
	Ostali rashodi		(7.101.349)	8.096.513
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	6	(6.638.622)	7.599.199
65	Naknada depozitaru	7	(449.173)	486.269
66	Transakcijski troškovi		(13.554)	11.045
64y	Umanjenje ostale imovine		-	-
69	Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda		-	-
	Dobit ili gubitak		83.621.890	31.407.543
	Ostala sveobuhvatna dobit		(55.970.318)	(19.682.200)
	Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata		-	-
	Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri		(55.970.318)	(19.682.200)
	– nerealizirani dobici/gubici		(55.970.318)	(19.682.200)
	– preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		-	-
	Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio)		-	-
	– dobici/gubici		-	-
	– preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		-	-
	Ukupna sveobuhvatna dobit		27.651.572	11.725.343

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o finansijskom položaju
 Na dan 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	31.12.2020.	31.12.2021.
Imovina fonda				
10+18*	Novčana sredstva	8	162.442.069	71.052.597
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija	9	-	118.000.144
	Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri:	10	2.112.338.142	2.490.051.841
30+32+40+	- koji se vrednuju po fer vrijednosti	10	1.197.219.542	1.349.879.850
41+18*	a) kojima se trguje na uređenom tržištu	10	1.197.219.542	1.349.879.850
	b) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje		-	-
50+18*	- koji se vrednuju po amortiziranom trošku	11	915.118.600	1.140.171.991
31+51	Instrumenti tržišta novca	12	79.955.680	149.997.620
33x	Udjeli UCITS fondova	13	56.181.142	96.393.628
33y	Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima		-	-
34	Udjeli alternativnih investicijskih fondova		-	-
35	Izvedeni finansijski instrumenti	15	5.291.444	419.796
55	Ostala finansijska imovina		-	-
raz 1 (osim kt)	Ostala imovina		-	-
10)+39+49				
A	Ukupna imovina		2.416.208.477	2.925.915.626
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva		2.159.387.860	2.972.463.930
Obveze fonda				
20	Obveze s osnove ulaganja u finansijske instrumente		-	-
21+28*	Finansijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	14	731.481	1.803.835
22+28*	Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		-	-
23	Obveze prema mirovinskom društvu		616.105	708.175
24	Obveze prema depozitaru		41.074	42.391
26	Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica		2.915.269	6.287.188
25+28*	Ostale obveze mirovinskog fonda		20	-
B	Ukupno obveze mirovinskog fonda		4.303.949	8.841.589
C	Neto imovina mirovinskog fonda		2.411.904.528	2.917.074.037
D	Broj obračunskih jedinica		17.151.413	20.652.190
E	Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda		140,6242	141,2476
Obveze fonda prema izvorima imovine				
90	Novčani primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva		3.234.193.391	4.145.409.350
93	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana		(1.183.470.572)	(1.601.242.365)
94	Dobit/(gubitak) tekuće poslovne godine		83.621.890	31.407.543
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		203.451.157	287.073.047
96	Rezerve fer vrijednosti		74.108.662	54.426.462
96x+96y	- fer vrijednost finansijske imovine		74.108.662	54.426.462
96z	- učinkoviti dio računovodstva zaštite		-	-
F	Ukupno obveze prema izvorima imovine		2.411.904.528	2.917.074.037
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva		2.159.387.860	2.972.463.930

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog Fonda
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	2020.	2021.
Dobit ili gubitak	83.621.890	31.407.543
Ostala sveobuhvatna dobit	(55.970.318)	(19.682.200)
Povećanje/(smanjenje) neto imovine od poslovanja mirovinskog fonda (sveobuhvatna dobit)	27.651.572	11.725.343
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	850.248.008	911.215.959
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	(348.251.019)	(417.771.793)
Ukupno povećanje/(smanjenje) od transakcija s obračunskim jedinicama mirovinskog fonda	501.996.989	493.444.166
Ukupno povećanje/(smanjenje) neto imovine mirovinskog fonda	529.648.561	505.169.509

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanim tokovima (direktna metoda)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	2020.	2021.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(404.755.071)	(588.800.592)
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira	293.902.549	64.537.392
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira	(725.892.615)	(492.552.942)
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca	-	80.000.000
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca	(79.952.000)	(149.979.000)
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova	33.938.326	31.940.136
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova	(55.048.424)	(71.168.538)
Primici od ulaganja u izvedenice	16.280.520	38.485.500
Izdaci od ulaganja u izvedenice	(10.591.060)	(43.832.752)
Primici od dividendi	190.272	-
Primici od kamata	128.559.055	78.893.667
Izdaci za kamate	(389)	(376)
Primici po depozitima i sličnim instrumentima	-	-
Izdaci po depozitima i sličnim instrumentima	-	(118.000.000)
Izdaci od naknada za upravljanje	(6.575.509)	(7.507.130)
Izdaci za naknade depozitaru	(444.093)	(484.952)
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove mirovinskog fonda	(14.183)	(15.530)
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	315.973.103	256.118.740
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	(315.080.623)	(255.234.807)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti	504.267.757	496.816.084
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	850.248.009	911.215.959
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	(345.980.252)	(414.399.875)
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	-	-
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	-	-
Efekti promjene tečaja stranih valuta	(59.874)	601.494
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava	99.452.812	(91.383.014)
Novac na početku razdoblja	62.981.518	162.434.330
Novac na kraju razdoblja	162.434.330	71.051.316

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	Tekuće razdoblje	31.12.2020. (n)	31.12.2019. (n-1)	31.12.2018. (n-2)	31.12.2017. (n-3)
Neto imovina mirovinskog fonda	2.917.074,037	2.411.904,528	1.882.255,967	1.626.420,112	1.350.667,593
Broj obračunskih jedinica mirovinskog fonda	20.652.189,92	17.151.413,21	13.549.201,91	12.263.112,67	10.470.240,74
Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda	141,2477	140,6242	138,9201	132,627	129,0006
	Tekuće razdoblje	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2017.
Prinos mirovinskog fonda	0,4433%	1,2267%	4,7449%	2,8111%	6,1856%
Pokazatelj ukupnih troškova	0,3000%	0,3200%	0,3600%	0,3900%	0,4200%

Pravne osobe za posredovanje u trgovaju financijskim instrumentima putem kojih je mirovinski fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja

Pravne osobe za posredovanje u trgovaju financijskim instrumentima Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe

ZAGREBAČKA BANKA D.D	32,04%	0,00%
FLOW TRADERS	15,73%	0,00%
ERSTE&STEIERMARKISCHE BANK D.D.	19,95%	0,00%

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

Metoda vrednovanja	Pozicije	Zadnji dan prethodne poslovne godine	% NAV	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	1.338.647.808	55,55%	1.596.690.895	54,74%
od toga tehnikama procjene	711.543.707	29,50%	732.016.297	25,09%
	Financijske obveze	731.481	0,03%	1.803.835	0,06%
od toga tehnikama procjene	731.481	0,03%	1.803.835	0,06%
Amortizirani trošak	Financijska imovina	1.077.560.669	44,68%	1.329.224.731	45,57%
	Financijske obveze	20	0,00%	-	0,00%
Ostale metode	Ostala imovina	-	0,00%	-	0,00%
	Ostale obveze	3.572.448	0,15%	7.037.754	0,24%

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

1. OPĆI PODACI

Fond koji je predmet izvještavanja

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C (u nastavku „Fond“) je osnovan kao zaseban subjekt bez pravne osobnosti radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) (u nastavku „Zakon“).

Osnivanje i djelovanje mirovinskih fondova do 20. kolovoza 2014. godine bilo je regulirano Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koji je u Republici Hrvatskoj donesen 20. svibnja 1999. godine, te izmjenama i dopunama tog Zakona u narednim godinama.

Fond je osnovan 30. svibnja 2014. godine, a započeo je s radom 21. kolovoza 2014. godine.

Nadzor nad Fondom obavlja Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (u nastavku „Agencija“).

Društvo za upravljanje Fondom

U skladu sa Statutom Fonda, te odredbama Zakona, Fondom upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“), sa sjedištem u Zagrebu. Društvo za upravljanje je registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu dana 27. rujna 2001. godine, a odobrenje za rad dobilo je 5. studenog 2001. godine od Agencije. Društvo za upravljanje je u 100%-tnom vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb.

Dana 20. listopada 2014. godine Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom d.d. promijenilo je naziv u Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. i njemu je pripojeno Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.

Društvo za upravljanje odgovara za poslovanje Fonda, kao i za štetu počinjenu vlasnicima udjela uslijed kršenja Zakona i Statuta. Društvo za upravljanje Fondu zaračunava naknadu za upravljanje propisanu Zakonom.

Depozitar

Sukladno Zakonu, Društvo za upravljanje treba odabrati depozitara kojem će povjeriti čuvanje imovine Fonda. Depozitar Fonda do 31. svibnja 2021. je bila Addiko Bank d.d., Zagreb, a od 1. lipnja 2021. godine depozitar je Privredna banka Zagreb d.d. (u nastavku „Depozitar“).

Društvo za upravljanje je odgovorno za izračun vrijednosti imovine Fonda, a Depozitar za potvrdu izračuna Društva za upravljanje. U skladu sa Zakonom Depozitar Fondu zaračunava skrbničku naknadu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Središnji registar osiguranika

Središnji registar osiguranika (u nastavku „REGOS“) je ustanova osnovana uredbom Vlade Republike Hrvatske sa zadaćom prikupljanja i nadzora uplata doprinosa za mirovinsko osiguranje i vođenja evidencije o pojedinačnim računima članova obveznih mirovinskih fondova, kao i radi prijenosa doprinosa, računa i sredstava u ime članova.

Ulaganja

Sredstva Fonda mogu se ulagati u skladu sa statutom Fonda.

Strategija ulaganja Fonda je ostvarivanje primjerene stope prinosa na dulji rok u odnosu na preuzeti rizik ulaganjem imovine Fonda na hrvatska i inozemna tržišta dužničkih vrijednosnica.

U skladu sa statutom Fonda, imovina Fonda može se sastojati isključivo od:

1. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica Europske unije odnosno država potpisnica Ugovora o europskom gospodarskom prostoru (u nastavku „država članica“) ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u nastavku „država članica OECD-a“), te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, odnosno javno međunarodno tijelo kojemu pripada većina država članica,
2. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica,
3. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a,
4. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a,
5. udjela UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajućih fondova koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom,
6. depozita kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod sljedećim uvjetima: da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanima zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija te da kreditna institucija nije povezana osoba mirovinskog društva,

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

7. izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) pod sljedećim uvjetima:
 - a) temeljna imovina izvedenice sastoji se od finansijskih instrumenata obuhvaćenih točkama 1. do 5. članka 125. stavka 1. Zakona, finansijskih indeksa, kamatnih stopa, deviznih tečajeva ili valuta, u koje Fond može ulagati u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona,
 - b) druge ugovorne strane u transakcijama s neuvrštenim (OTC) izvedenicama su institucije koje podliježu bonitetnom nadzoru, te pripadaju kategorijama koje može dodatno propisati Agencija i,
 - c) neuvrštene (OTC) izvedenice podliježu svakodnevnom pouzdanom i povjerljivom vrednovanju, te ih je u svakom trenutku moguće prodati, likvidirati ili zatvoriti prijebojnom transakcijom po njihovoј fer vrijednosti na zahtjev Fonda,
8. novca na računima otvorenima u kreditnim institucijama iz čl. 125. st. 1. točke 8. Zakona,
9. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira koji služe za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske pod uvjetima da ti vrijednosni papiri imaju dugoročne, stabilne i predvidljive novčane tokove, kako bi odgovarali ročnosti obveza mirovinskog fonda uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te da Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga koji joj je prethodno uputilo mirovinsko društvo u ime mirovinskog fonda klasificira izdavatelja tih vrijednosnih papira kao namjenskog izdavatelja za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske,
10. drugih vrsta imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 10. članka 125. stavka 1. Zakona,
11. depozita kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke.

Fond može pozajmiti novčana sredstva od trećih osoba u ukupnom iznosu do 5% neto vrijednosti imovine Fonda, ali samo putem repo poslova, transakcija prodaje i ponovne kupnje te putem programa kreditiranja, i to na rok ne duži od pet godina kada je riječ o pozajmljivanju novčanih sredstava od Hrvatske narodne banke ili Europske središnje banke, tj. ne na rok duži od tri mjeseca kada je riječ o pozajmljivanju novčanih sredstava od trećih osoba. Iznimno, Agencija može svojom odlukom u slučaju nastanka posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, prethodno navedeni limit povećati do 15% neto vrijednosti imovine Fonda.

Najviše 5% neto vrijednosti imovine Fonda, a najviše do 50% svakog pojedinog ulaganja dozvoljeno je pozajmiti trećim osobama. Imovina Fonda može se pozajmljivati isključivo temeljem pisanih ugovora ili u sklopu organiziranih sustava za pozajmljivanje vrijednosnih papira koji djeluju u sklopu sustava za prijeboj i namiru. Pozajmljivanje je dozvoljeno samo na isključivu korist Fonda radi povećanja prinosa Fonda, bez neprimjerenog povećanja rizika. U tom smislu, pozajmljeni vrijednosni papiri moraju biti primjereni osigurani kolateralom.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

Ugovori o zajmu moraju sadržavati odredbu kojom se omogućava povlačenje pozajmljenih vrijednosnih papira na poziv u roku od 15 radnih dana.

Finansijske izvedenice Društvo za upravljanje može koristiti u svoje ime i za račun Fonda jedino u svrhu:

1. zaštite imovine i obveza Fonda,
2. efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda.

Prilikom ugovaranja finansijskih izvedenica moraju se uvažavati sljedeća ograničenja:

1. ukupna izloženost prema temeljnoj imovini koja je stvorena kroz finansijske izvedenice ne smije biti veća od 30% neto vrijednosti imovine Fonda,
2. izloženost prema jednoj osobi na temelju izvedenih finansijskih instrumenta ugovorenih s tom osobom ne smije prelaziti 3% neto vrijednosti imovine Fonda,
3. ulaganjem u izvedenice ili druge instrumente iz članka 125. stavka 1. koji u sebi imaju ugrađenu izvedenicu, nije dozvoljeno stvoriti izloženost prema temeljnoj imovini kojom se prekoračuju ograničenja ulaganja propisana Zakonom ili pravilnicima donesenim temeljem Zakona te se ne smije stvoriti izloženost prema imovini iz članka 134. Zakona.

Agencija Pravilnikom o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20, 15/20 i 24/21) propisuje dodatna ograničenja za ulaganja, postupanja s imovinom mirovinskih fondova te izračun izloženosti iz članka 126. Zakona.

Imovina Fonda ne može biti uložena u:

1. imovinu koja je po zakonu neotuđiva ili koja je opterećena, odnosno založena ili fiducijarno prenesena radi osiguranja kakve tražbine i
2. vrijednosne papire i/ili poslovne udjele izdane od depozitara Fonda, bilo kojeg dioničara, odnosno vlasnika udjela Društva za upravljanje, ili bilo koje osobe koja je povezana osoba s prethodno navedenim osobama.
Navedeno ograničenje se ne primjenjuje na vrijednosne papire iz članka 125. stavka 1. točke 1. Zakona.

U slučaju nastanka posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, Agencija može donijeti odluku kojom privremeno dozvoljava prekoračenje ograničenja ulaganja iz članaka 125. do 134. Zakona. Takva odluka može se donijeti na razdoblje od najviše godinu dana, osim ako Agencija procijeni da još uvijek traju posljedice posebnih okolnosti ili nije došlo do okončanja posebnih okolnosti kojim je izazvano donošenje odluke te će vodeći računa o zaštiti javnog interesa i/ili interesa članova mirovinskih fondova odlučiti o dalnjem trajanju navedene odluke.

Imovina Fonda investirana je u dužničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi se maksimizirao očekivani prihod te minimizirao očekivani rizik.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava i nadzorni odbor

Upravljačku strukturu Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. čine:

Uprava

Damir Grbavac – predsjednik Uprave; od 1. listopada 2004. godine do 31. prosinca 2021. godine

Gordan Šumanović – član Uprave; od 21. kolovoza 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine; predsjednik Uprave od 1. siječnja 2022. godine

Eva Horvat – član Uprave; od 21. listopada 2015. godine

Bojan Vuković – član Uprave; od 1. siječnja 2022. godine

Mladen Latković – prokurist; od 20. travnja 2017. godine

Nadzorni odbor

Anton Starčević – predsjednik Nadzornog odbora; od 21. kolovoza 2017. godine

Anita Cvanciger - zamjenica predsjednika Nadzornog odbora; od 24. travnja 2020. godine

Dubravko Lukač – član Nadzornog odbora; od 30. lipnja 2015. godine

mr. sc. Zvonimir Savić – član Nadzornog odbora; od 8. kolovoza 2019. godine

Peter Žilinek – član Nadzornog odbora; od 19. prosinca 2017. godine

Revizorski odbor

Anton Starčević; predsjednik Odbora za reviziju; od 30. siječnja 2018. godine

Dubravko Lukač; zamjenik predsjednika Odbora za reviziju; od 30. siječnja 2018. godine

Zvonimir Savić; član Odbora za reviziju; od 3. rujna 2019. godine

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnova za pripremu - Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20, 98/20 i 24/21) izdanom od strane Agencije. Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („MSFI“). Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim odredbama Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za finansijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te u dijelu prezentacije izvještaja o finansijskom položaju i računu dobiti i gubitka koji su pripremljeni u sukladno pravilniku Agencije.

Agencija je Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda (NN br. 128/17, 114/18, 2/20) („Pravilnik“) propisala kako je Fond dužan propisati u računovodstvenim politikama načela i osnove za priznavanje, mjerjenje te prestanak priznavanja imovine i obveza Fonda. Agencija se u Pravilniku poziva na odredbe vezane uz priznavanje i mjerjenje finansijskih instrumenata sukladno MSFI-ju 9: *Finansijski instrumenti („MSFI 9“)*, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2018. godine, osim ranije spomenutih odstupanja vezanih uz izračun očekivanih kreditnih gubitaka. Obzirom da fond fer vrednuje imovinu, smatra da priznavanje i mjerjenje ne odstupa značajno od zahtjeva MSFI-ja 9.

Pravilnikom je uvedena mogućnost odstupanja od MSFI-ja u računovodstvenim politikama obveznih mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj budući da dozvoljava određena izuzeća od pravila mjerjenja koja su propisana MSFI-jem 9, a odnose se na finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, pri čemu društva za upravljanje mirovinskim fondovima mogu odabrati da mirovinski fondovi pod njihovim upravljanjem priznaju kreditne gubitke samo za finansijsku imovinu za koju postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti. Navedeno izuzeće znači kako mirovinski fondovi priznaju umanjenje vrijednosti samo za nastale kreditne gubitke.

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. odlučilo je primijeniti ovo izuzeće od MSFI-a 9 za sve fondove kojima upravlja.

Ovi finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 31. ožujka 2022. godine.

Osnova za mjerjenje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala finansijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povjesnom trošku.

Agencija je „Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda“ („Pravilnik“) propisala kako je Društvo za upravljanje dužno propisati u računovodstvenim politikama načela i osnove za priznavanje, mjerjenje i prestanak priznavanja imovine i obveza mirovinskog fonda. Istim Pravilnikom, Agencija se poziva na odredbe vezane uz priznavanje i mjerjenje finansijskih instrumenata sukladno MSFI-ju 9 koje su u primjeni od 1. siječnja 2018. godine, uz ranije spomenuta odstupanja vezana uz vrednovanje finansijske imovine Fonda.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Vremenska neograničenost poslovanja

Društvo za upravljanje, u trenutku odobrenja ovih finansijskih izvještaja očekuje i ima saznanja da Fond raspolaze odgovarajućim resursima za nastavak poslovanja. Stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Izvještajna valuta

Finansijski izvještaji Fonda iskazani su u hrvatskim kunama (HRK). Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine, službeni tečaj kune u odnosu na druge značajne valute bio je kako slijedi:

Valuta	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
1 EUR	7,536898	7,517174
1 USD	6,139039	6,643548
1 CHF	6,948371	7,248263
1 GBP	8,353910	8,958615

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Fond je usvojio sljedeće nove standarde i izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde ("OMRS") i usvojeni su u Europskoj uniji, a koja su stupila na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine.

- izmjene MSFI-ja 9 „Finansijski instrumenti”, MRS-a 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje”, MSFI-ja 7: „Finansijski instrumenti: objavljivanje”, MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju” i MSFI-ja 16: „Najmovi” – Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.).
- izmjene MSFI-ja 16 „Najmovi“ - Najamnine povezane s Covid-19 nakon 30. lipnja 2021. (na snazi od 1. travnja 2021. za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine)
- izmjene MSFI-ja 4 Ugovori o osiguranju „Produljenje privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9“ usvojeni u Europskoj uniji 16. prosinca 2020., (datum isteka privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9 produljen je na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)

Usvajanje izmjena postojećih standarda i tumačenja standarda nisu značajni za poslovanje Fonda te nemaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama (nastavak)

Standardi i izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj Uniji, ali još nisu na snazi

U nastavku su navedeni standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojila Europska unija, ali još nisu na snazi do datuma objave finansijskih izvještaja. Gdje je primjenjivo, Fond namjerava usvojiti ove standarde u trenutku stupanja na snagu.

- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje finansijskih izvještaja”** – Objave računovodstvenih politika (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške“**
- Definicija računovodstvenih procjena (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.).
- **izmjene MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema”** – Prihodi prije namjeravane uporabe (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MRS-a 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina”** – Štetni ugovori
– Troškovi ispunjenja ugovornih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MSFI-ja 3 „Poslovna spajanja”** – Upućivanja na Konceptualni okvir s izmjenama MSFI-ja 3 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”**, uključujući izmjene MSFI-ja 17 koje je objavio OMRS 25. lipnja 2020 – usvojene u Europskoj uniji 19. studenog 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)
- **izmjene raznih standarda zbog „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2018. – 2020.”**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41), prvenstveno radi otklanjanja nedosljednosti i pojašnjenja teksta (Izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 9 i MRS-a 41 na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Izmjena MSFI-ja 16 odnosi se isključivo na ilustrativni primjer, stoga nije naveden datum stupanja na snagu.).

Fond očekuje da usvajanje ovih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u finansijskim izvještajima Fonda u razdoblju prve primjene standarda.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama (nastavak)

Novi standardi i izmjene standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija do datuma objave finansijskih izvještaja još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije
- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje finansijskih izvještaja”** – Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“** - Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze koje proizlaze iz jedne transakcije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatom“** – Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka istraživačkog projekta na temu primjene metode udjela)
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”**, Prva primjena MSFI-ja 17 i MSFI-ja 9 – Usپoredne informacija (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C ("Fond") očekuje da usvajanje navedenih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u finansijskim izvještajima Fonda. u razdoblju prve primjene standarda.

Računovodstvo zaštite za portfelj finansijske imovine i obveza čija načela Europska unija još uvijek nije usvojila i dalje nije regulirano.

Prema procjenama Fonda, primjena računovodstva zaštite na portfelj finansijske imovine ili obveza u skladu s **MRS-om 39: „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje“** ne bi dovela do značajnih promjena u finansijskim izvještajima ako se primjeni na datum bilance.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj na regulirane mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i prepostavki od strane rukovodstva Društva za upravljanje koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza, prihoda i troškova. Procjene i povezane prepostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje smatra da su razumni u danim uvjetima, uz raspoložive informacije na datum izvještavanja, a čiji rezultat čini osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće prepostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima. Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u *bilješci 2A: Ključne računovodstvene procjene i prosudbe*

Promjene u prezentiranju ili klasifikaciji stavki unutar finansijskih izvještaja

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane i osim ako nije drugačije navedeno, u skladu su s onima korištenim u prethodnoj godini.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te izvedene finansijske instrumente. Također uključuju pozitivne tečajne razlike od monetarnih finansijskih instrumenata, dividende i ostale slične prihode.

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaje se po kuponskoj kamatnoj stopi.

Nerealizirani dobici i gubici od ulaganja u finansijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Realizirani dobici i gubici od ulaganja uključuju razliku između knjigovodstvene cijene kupnje utvrđene na dan prodaje i cijene po kojoj se vrijednosni papir prodaje.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rashodi od ulaganja

Rashodi od ulaganja uključuju realizirane gubitke od ulaganja u dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne finansijske instrumente. Rashodi od ulaganja također uključuju naknadu za upravljanje, naknadu Depozitaru, brokerske naknade i transakcijske troškove, ostale rashode te negativne tečajne razlike od monetarnih finansijskih instrumenata.

Prihodi od dividendi

Dividende na raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se na datum izglasavanja dividende na Glavnoj skupštini društva ili kada je utvrđeno pravo na dividende, ovisno koji datum je raniji, a povezana potraživanja iskazuju se u izvještaju o finansijskom položaju u okviru „ostale imovine“, odnosno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru prihoda od dividendi. Nakon isplate dividende, povezana potraživanja prebijaju se iznosom naplaćenog novca.

Dobici i gubici od preračunavanja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobici umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nerealizirane tečajne razlike koje proizlaze iz finansijskih instrumenta koji se mjeru po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka prikazani su u poziciji Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novčana sredstva, nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ulaganja u imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku te efekte od spot kupoprodaje stranih valuta prikazane su u stavkama ostalih pozitivnih odnosno ostalih negativnih tečajnih razlika.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- Ulazna naknada, koju izračunava REGOS u iznosu od 0,5% (2020.: 0,5%) od ukupno prikupljenih doprinosa. Iznos svih doprinosa uplaćenih na određeni dan, umanjenih za ulaznu naknadu, polaže se na račun Fonda, dok se ulazna naknada priznaje kao prihod Društva za upravljanje;
- Naknada za upravljanje Fondom obračunava se u iznosu od 0,284% (2020.: 0,3%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja u vrijednosne papire. Izračun se obavlja za svaki dan vrednovanja imovine Fonda na osnovi vrijednosti ukupne imovine Fonda. Isplaćuje se Društvu za upravljanje jednom mjesечно, drugi radni dan za prethodni mjesec;
- Naknada za izlaz iz Fonda naplaćuje se prilikom prijelaza iz jednog (bivšeg) fonda u drugi (novi) fond pod upravljanjem drugog mirovinskog društva, a izračunava se na temelju ukupnog iznosa koji se nalazi na osobnom računu člana fonda, i to u iznosu od 0,8% u prvoj godini članstva, 0,4% u drugoj, 0,2% u trećoj, a u ostalim godinama se ne naplaćuje izlazna naknada. Ovu naknadu također izračunava i REGOS, odnosno drugi fond prima iznos koji se nalazio na osobnom računu člana Fonda, umanjene za izlaznu naknadu koja se plaća Društvu za upravljanje;
- Naknada depozitaru obračunavala se do 31. svibnja 2021. godine u iznosu 0,02%, a od 1. lipnja 2021. godine u iznosu od 0,017% (2020.: do 29. veljače 2020. godine u iznosu 0,022%, a od 1. ožujka 2020. godine u iznosu od 0,02%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Naknada depozitaru se obračunava dnevno, a isplaćuje depozitaru jednom mjesечно, drugi radni dan za prethodni mjesec.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo za upravljanje klasificira finansijsku imovinu i finansijske obveze Fonda temeljem definiranog poslovnog modela, a u sklad s klasifikacijom imovina se mjeri kao:

- Imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG),
- imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD),
- imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku (AC) i ostale finansijske obveze.

Uprava Društva za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Finansijska imovina ne reklassificira se nakon početnog priznavanja, osim ako se ne mijenja poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom. U tom slučaju finansijska imovina reklassificira se od prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela.

Finansijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Sva finansijska imovina koja nije klasificirana kao finansijska imovina vrednovana po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kako je niže opisano, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uključujući svu derivativnu finansijsku imovinu. Kategorija finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka ima dvije podkategorije: finansijska imovina namijenjena trgovaju i ona koja je na početku određena da se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Društvo za upravljanje određuje finansijsku imovinu i obveze Fonda po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili internu prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- imovina i obveze sadrže ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju ulaganja u investicijske fondove, dužničke vrijednosne papire te derivativne finansijske instrumente. Svi finansijski instrumenti u kategoriji kroz dobit ili gubitak kategorizirani su u portfelj namijenjeno trgovaju.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako su obuhvaćena oba sljedeća uvjeta:

- finansijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku uključuje plasmane kod banaka, dužničke vrijednosne papire i ostala potraživanja.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija (nastavak)

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- finansijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom te finansijske imovine te
- te na temelju ugovorenih uvjeta finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dužničke vrijednosne papire, prvenstveno državne obveznice i obveznice gospodarskih subjekata.

Određivanje poslovnog modela

Društvo za upravljanje na razini ulaganja procjenjuje cilj poslovnog modela Fonda. Pri razmatranju, Uprava Društva za upravljanje uključuje sljedeće informacije:

- definirane politike i ciljeve individualnog ulaganja i učinak tih politika u praksi. Navedeno uključuje ocjenu je li strategija managementa ostvarivanje ugovorenih prihoda od kamata, održavanje određene razine kamatnih stopa, uskladištanje trajanja finansijske imovine s trajanjem bilo koje povezane obveze ili očekivanih novčanih odljeva ili ostvarivanja novčanih priljeva prodajom imovine;
- rizike koji utječu na rezultate poslovnog modela (uključujući utjecaj na finansijsku imovinu koja se nalazi u tom poslovnom modelu) i kako se navedenim rizicima upravlja;
- učestalost, količinu i vrijeme prodaje finansijske imovine u prethodnim razdobljima, razlozima prodaja i budućim očekivanim prodajnim aktivnostima.

Društvo za upravljanje je odredilo kako Fond ima tri poslovna modela:

- Poslovni model u kojem se imovina drži do naplate, a koji uključuje plasmane kod banaka, dužničke vrijednosne papire za koje Društvo za upravljanje tako odredi, instrumente tržišta novca te ostala potraživanja. Navedena finansijska imovina drži se radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.
- Poslovni model čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, a koji je osnovni poslovni model za sve oblike dužničkih vrijednosnih papira.
- Poslovni model čiji se cilj ostvaruje prodajom finansijske imovine, a koristi se u svrhu klasifikacije sve ostale imovine koja se nalazi u imovini Fonda, a nije klasificirana u poslovni model držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova ili poslovni model čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine. Navedena finansijska imovina i njen rezultat se procjenjuje na temelju trenutne fer vrijednosti.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Određivanje jesu li ugovoreni novčani tokovi isključivo otplate glavnice i kamata (SPPI)

U svrhu ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost finansijske imovine pri početnom priznavanju. „kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan s vremenskim periodom u kojem se otplaćuje preostali dio glavnice te ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i za profitnu maržu.

Pri procjeni jesu li ugovorni novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamata (SPPI), Društvo za upravljanje razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li finansijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vremensko razdoblje ili iznos ugovorenih novčanih tokova na način da prethodni uvjet ne bi bio zadovoljen. Prilikom izrade ove procjene, Društvo za upravljanje razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli izmijeniti iznos ili period planiranih primitaka novčanih tokova;
- uvjete koji mogu utjecati na promjenu ugovorene kuponske stope, uključujući klauzule varijabilne stope;
- opcije prijevremene otplate i produljenja i
- odredbe koje ograničavaju prava Fonda na potraživanja novčanih tokova određene imovine.

Priznavanje

Sva finansijska imovina uključujući i izvedenice priznaju se u izvještaju o finansijskom položaju u trenutku kada Fond postane dio obvezujućeg ugovora o finansijskom instrumentu. Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaje se u izvještaju o finansijskom položaju na datum kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Fond jedna od ugovornih strana.

Fond početno priznaje imovinu koja se vrednuje po amortiziranom trošku na dan njezinog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja.

Početno i naknadno mjerjenje

Finansijski instrumenti se početno mjeru po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o finansijskoj imovini ili finansijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijske obveze. Transakcijski troškovi po osnovi finansijske imovine i finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka rashoduju se po nastanku, dok se kod drugih finansijskih instrumenata amortiziraju metodom efektivne kamatne stope.

Nakon početnog priznavanja, sva finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka mjeri se po fer vrijednosti, a promjene u njihovoј fer vrijednosti priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Početno i naknadno mjerjenje (nastavak)

Nakon početnog priznavanja finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit mjeri se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobici i gubici priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarne imovine poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope, koji se priznaju kroz dobit ili gubitak.

Realizirani efekti za imovinu koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se na način da se svi nerealizirani dobici ili gubici priznati u sveobuhvatnoj dobiti za dužničke vrijednosnice kumulativno prenose kroz dobit ili gubitak uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobici i realizirani gubici prikazan je bruto iznos kumulativnih dobitaka ili gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku mjeri se po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje. Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale finansijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope.

Principi mjerjenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine temelji se na njihovoj tržišnoj cijeni na datum izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije kako je navedeno u nastavku, bez umanjenja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih finansijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerjenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerjenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgvanih na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj te prijavljenih OTC transakcija na dan za koji se vrednuje imovina i obveze mirovinskog fonda. Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u drugoj državi članici ili državi članici OECD-a ili službenim finansijsko-informacijskim servisima na dan vrednovanja.

Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvješteno od strane društava za upravljanje tih fondova ili procijenjeno od strane Društva za upravljanje. Agencija zahtijeva da Društvo za upravljanje izračunava cijenu udjela u Fondu na temelju mjerjenja finansijskih instrumenata Fonda po službeno odobrenim cijenama. Društvo za upravljanje je dužno izdavati i povlačiti udjele po toj cijeni udjela.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Aktivno i neaktivno tržište

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Uz navedeno, kao kriterij određivanja aktivnog tržišta uzima se u obzir i volumen trgovanja tijekom pojedinog trgovinskog dana.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te ostalih finansijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja, odnosno primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama. Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja. Informacije o tehnikama vrednovanja i ulaznim varijablama za utvrđivanje fer vrijednosti razne imovine i obveza Fonda objavljene su u bilješci 17: *Fer vrijednost*.

Prestanak priznavanja

Fond prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od finansijske imovine ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Fond prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, prodana ili istekla.

Fond prestaje priznavati finansijske obveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uvjeti finansijske obveze promijene, Fond će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu finansijsku obvezu s novim uvjetima. Kod prestanka priznavanja Fond za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka za finansijsku imovinu koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koristi metodu prosječnog ponderiranog troška, dok za imovinu koja je klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po amortiziranom trošku koristi metodu FIFO ("First-In-First-Out").

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obveze se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno. Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Društvo za upravljanje koristi izuzeće od mjerena umanjenja očekivanih kreditnih gubitaka na finansijsku imovinu Fonda koja se mjeri po amortiziranom trošku, sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda (NN br. 128/17, 114/18 i 2/20) te ne priznaje umanjenje za očekivane kreditne gubitke osim ukoliko ne postoje objektivni razlozi za umanjenje vrijednosti.

Na datum izvještavanja pregledavaju se finansijski instrumenti koji se vode po trošku ili amortiziranom trošku te po fer vrijednosti s promjenama fer vrijednosti priznatim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za finansijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku, te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za finansijske instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti. Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Izvedeni finansijski instrumenti

U okviru svog redovnog poslovanja, Društvo za upravljanje koristi izvedene finansijske instrumente, kako bi umanjio rizike Fonda vezane uz fluktuacije tečaja stranih valuta. Izvedeni finansijski instrumenti početno se mjere po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti.

Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela po close-out metodi , odnosno vrednuje se po cijeni izlaska iz pozicije, a u skladu s Pravilnikom.

Svi se izvedeni finansijski instrumenti iskazuju kao imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao obveze kada im je fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti priznaju se kroz dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastale.

Spot transakcije koje se odnose na kupoprodaju stranih valuta iskazuju se po datumu trgovanja. Pozitivna ili negativna fer vrijednost spot transakcije od datuma trgovanja do datuma namire iskazuje se u izvještaju o finansijskom položaju kao potraživanje i obveza, te kroz dobit ili gubitak u okviru pozicije „*Ostale pozitivne tečajne razlike*“ i „*Ostale negativne tečajne razlike*“.

Sporazumi o reotkupu vrijednosnih papira (repo transakcije)

Vrijednosni papiri prodani na temelju ugovora o reotkupu ne isknjižuju se, već se i dalje iskazuju u izvještaju o finansijskom položaju. Repo ugovor o prodaji i ponovnoj kupnji (pasivni repo) vrednuje se od datuma namire tako da se instrument koji je predmet transakcije u imovini Fonda i dalje vrednuje u skladu s pravilima za tu vrstu instrumenta, dok se obveze za primljena novčana sredstva vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju i kupnju vrijednosnih papira koji se iskazuju po datumu trgovanja, a koji će se namiriti na dan namire.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju novac na računima.

Obveze Fonda

Obveze Fonda mogu biti: obveze s osnove ulaganja u imovinu Fonda, obveze prema Društvu za upravljanje s osnove naknada, obveze prema depozitaru s osnove naknade, obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica i ostale obveze Fonda sukladno Zakonu. Obveze su iskazane po njihovojo nominalnoj vrijednosti.

Novčani primici od članova Fonda

Novčani primici od članova Fonda obuhvaćaju uplate doprinosa po zakonom utvrđenoj stopi te uplate osoba koje su promijenile članstvo u prethodno odabranom mirovinskom fondu. U trenutku promjene obveznog mirovinskog fonda sredstva člana se prebacuju s osobnog računa člana u bivšem obveznom mirovinskom fondu na osobni račun člana u novo odabranom fondu. Svi novčani primici od članova Fonda vrše se preko REGOS-a.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novčani izdaci

Novčani izdaci temeljem isplate mirovina

Kada član Fonda ostvari pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18, 115/18, 102/19 i 84/21), u postupku ostvarivanja tog prava svojom osobno potpisanim izjavom Središnjem registru osiguranika opredjeljuje se za mirovinu:

- određenu kao da je bio osiguran samo u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti, kada će se ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa člana Fonda prenijet u državni proračun, ili
- iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti kao i mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje prema programu odabranog mirovinskog osiguravajućeg društva u skladu s posebnim zakonom, kada će se ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa člana Fonda prenijet mirovinskom osiguravajućem društvu.

Ako član Fonda nije ostvario pravo i uvjete na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, a na dan ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju nije u osiguranju, kapitalizirana sredstva s njegovog osobnog računa mogu se prenijeti mirovinskom osiguravajućem društvu po ostvarivanju dobnih uvjeta za starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Povlačenjem sredstava iz Fonda osiguraniku prestaje članstvo u Fondu.

Izdaci s osnove promjene članstva

Sukladno Zakonu, član Fonda može prijeći u obvezni mirovinski fond kojim upravlja drugo mirovinsko društvo ukoliko je od prethodne promjene obveznog mirovinskog fonda prošlo više od 14 dana, bez obzira je li prethodna promjena posljedica promjene obveznog mirovinskog fonda s obzirom na kategoriju, a kojim upravlja isto mirovinsko društvo ili promjene obveznog mirovinskog fonda kojim upravlja drugo mirovinsko društvo. U tom slučaju, REGOS prosljeđuje sredstva osiguranika umanjena za naknadu za izlaz na njegov osobni račun u novo odabranom fondu.

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Fonda ne podliježe oporezivanju.

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda

Raspodjela rezultata Fonda regulirana je Zakonom. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

2A. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Ove objave nadopunjuju *Bilješku 16: Finansijski instrumenti i upravljanje rizicima* i *Bilješku 17: Fer vrijednost*.

Društvo za upravljanje donosi procjene i prosudbe vezane uz budućnost. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklađa knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

Utvrđivanje fer vrijednosti

Dio finansijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena. Za finansijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih finansijskih instrumenata, na primjer vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima). Metode vrednovanja su opisane u *Bilješci 2: Za finansijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument*.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o finansijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u *Bilješci 17: Fer vrijednost*.

Gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku

Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Navedene promjene mogu se provesti na način da Agencija kao regulator može utjecati na promjenu fer cijene bilo koje pozicije u Fondu, te posljedično utjecati na imovinu i obveze Fonda.

Klasifikacija finansijske imovine i obveza

Računovodstvene politike predstavljaju okvir po kojem se imovina i obveze Fonda inicijalno raspoređuju u različite računovodstvene kategorije. Prilikom klasifikacije finansijske imovine i obveza u kategoriju „radi trgovanja“, Društvo za upravljanje utvrđuje da zadovoljavaju definiciju imovine i obveza namijenjenih trgovaju kako je navedeno u *Bilješci 2: Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak*. U raspoređivanju finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, Društvo za upravljanje je odredilo da moraju zadovoljavati jedan od kriterija za takvu klasifikaciju kako je navedeno u *Bilješci 2*.

Od 1. siječnja 2018. godine, Društvo za upravljanje je sukladno propisima Agencije definiralo poslovne modele u svojim računovodstvenim politikama, koji su u skladu sa strategijom ulaganja Fonda.

Tijekom 2020. i 2021. godine Društvo za upravljanje je kupnje dijela novih finansijskih instrumenata, koje zadovoljavaju SPPI test i za koje ima namjeru držanja do dospjeća, klasificiralo u kategoriju finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku. Za navedenu imovinu, Društvo za upravljanje je internim aktima definiralo situacije u kojima je prodaja te imovine dozvoljena.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

3. NETO REALIZIRANI DOBICI (GUBICI) FINANCIJSKIH INSTRUMENATA

	2020.	2021.
Realizirani dobici od prodaje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	16.279.794	8.042.436
Realizirani dobici od prodaje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	42.800.418	751.377
Realizirani dobici od finansijskih instrumenata	59.080.212	8.793.813
Realizirani gubici od prodaje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	(9.464.358)	(16.461.964)
Realizirani gubici od prodaje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(1.517.979)	(1.969)
Realizirani gubici od finansijskih instrumenata	(10.982.337)	(16.463.933)
Neto realizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata	48.097.875	(7.670.120)

Slijedi detaljan pregled svih neto realiziranih dobitaka i gubitaka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira tijekom 2021. i 2020. godine:

2021.

Finansijski instrumenti	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Prodajna vrijednost	Neto realizirani dobici (gubici)
Državne obveznice	81.956.080	85.313.497	3.357.417
Instrumenti tržišta novca	79.955.680	80.000.000	44.320
Udjeli UCITS fondova	33.189.418	31.923.430	(1.265.988)
Izvedenice	1.693.864.470	1.684.058.601	(9.805.869)
Ukupno	1.888.965.648	1.881.295.528	(7.670.120)

2020.

Finansijski instrumenti	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Prodajna vrijednost	Neto realizirani dobici (gubici)
Državne obveznice	248.457.260	289.739.559	41.282.299
Korporativne obveznice	19.999.860	20.000.000	140
Instrumenti tržišta novca	55.972.784	56.000.000	27.216
Udjeli UCITS fondova	10.020.668	10.041.794	21.126
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	23.300.639	23.778.351	477.712
Izvedenice	1.572.250.709	1.578.540.091	6.289.382
Ukupno	1.930.001.920	1.978.099.795	48.097.875

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

4. NETO NEREALIZIRANI DOBICI (GUBICI) FINANCIJSKIH INSTRUMENATA I NETO TEČAJNE RAZLIKE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

a) Nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata

	2020.	2021.
Nerealizirani dobici od finansijskih instrumenata	21.218.641	21.712.894
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata	(12.673.008)	(20.449.494)
Nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata	8.545.633	1.263.400

b) Pozitivne (negativne) tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2020.	2021.
Pozitivne tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	21.829.114	20.332.277
Negativne tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	(26.483.186)	(17.546.274)
Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	(4.654.072)	2.786.003
Neto nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata	3.891.561	4.049.403

Slijedi detaljan pregled neto nerealiziranih dobitaka i gubitaka od imovine klasificirane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira tijekom 2021. i 2020. godine:

2021.

Finansijski instrumenti	Trošak nabave	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Neto tečajne razlike na ulaganjima u vrijednosne papire	Neto nerealizirani dobici (gubici)
Državne obveznice	92.850.111	96.015.595	2.698.823	466.661
Udjeli UCITS fondova	94.144.290	96.393.628	87.180	2.162.158
Instrumenti tržišta novca	149.979.000	149.997.620	-	18.620
Izvedenice	-	(1.384.039)	-	(1.384.039)
Ukupno	336.973.401	341.022.804	2.786.003	1.263.400

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

4. NETO NEREALIZIRANI DOBICI/(GUBICI) OD FINANCIJSKIH INSTRUMENATA I NETO TEČAJNE RAZLIKE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)

2020.

Finansijski instrumenti	Trošak nabave	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Neto tečajne razlike na ulaganjima u vrijednosne papire	Neto nerealizirani dobici (gubici)
Državne obveznice	106.766.026	104.984.591	(4.565.943)	2.784.508
Udjeli UCITS fondova	55.071.789	56.181.142	(88.129)	1.197.482
Instrumenti tržišta novca	79.952.000	79.955.680	-	3.680
Izvedenice	-	4.559.963	-	4.559.963
Ukupno	241.789.815	245.681.376	(4.654.072)	8.545.633

Nerealizirani dobici i gubici, kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje finansijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se na način da se svi nerealizirani dobici ili gubici po imovini koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kumulativno prenose u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na nerealizirane tečajne razlike od finansijskih instrumenata koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, finansijskih instrumenata koji se mjere po amortiziranom trošku te tečajne razlike nastale pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

5. PRIHODI OD KAMATA I AMORTIZACIJA PREMIJE/(DISKONTA)

	2020.	2021.
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	410.505	813.829
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	39.221.717	35.202.914
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koje se mjere po amortiziranom trošku	15.678.539	18.838.804
Prihodi od kamata po novčanim računima	13.292	5.640
Prihodi od kamata po depozitima	-	144
Prihodi od kamata – kolaterali za valutne forward transakcije	373	198
Amortizacija (diskonta)/premije vrijednosnica koje se koje se mjere po amortiziranom trošku	(4.021.745)	(5.093.367)
Amortizacija (diskonta)/premije vrijednosnica koje se mjere po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(11.353.288)	(11.576.437)
Ukupno	39.949.393	38.191.725

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

6. RASHODI S OSNOVE ODNOSA S MIROVINSKIM DRUŠTVOM

Rashodi s osnove odnosa s Društvom za upravljanje odnose se na naknadu za upravljanje koju Fond plaća sukladno Zakonu.

Naknada za upravljanje Fondom u 2021. godini obračunava se u iznosu od 0,284% (2020.: 0,3%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Izračun naknade za upravljanje se obavlja za svaki dan vrednovanja imovine Fonda, isplaćuje se Društvu za upravljanje jednom mjesечно, drugi radni dan za prethodni mjesec.

	2020.	2021.
Naknada za upravljanje	6.638.622	7.599.199

7. NAKNADA DEPOZITARU

Depozitar Fonda do 31. svibnja 2021. je bila Addiko Bank d.d., Zagreb, a nakon od 1. lipnja 2021. depozitar je Privredna banka Zagreb d.d. Naknada Depozitaru obračunava se na vrijednost ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

Naknada Depozitaru u 2021. godini iznosila je do 31. svibnja 2021. godine 0,02%, a od 1. lipnja 2021. godine 0,017% (2020.: do 29. veljače 2020. godine u iznosu 0,022%, a od 1. ožujka 2020. godine u iznosu od 0,02%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, a nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Naknada se obračunava dnevno, a isplaćuje mjesечно, drugi radni dan u mjesecu.

	2020.	2021.
Naknada depozitaru	449.173	486.269

8. NOVČANA SREDSTVA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Novac na računu u kunama	160.279.060	70.456.685
Novac na računu u stranim valutama	2.155.270	594.632
Potraživanja s osnove kamate na novčana sredstva	7.739	1.280
Ukupno novčana sredstva	162.442.069	71.052.597

9. DEPOZITI KOD KREDITNIH INSTITUCIJA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
OTP BANKA d.d., dospijeće 3.2.2022. godine	-	93.000.127
Zagrebačka banka d.d., dospijeće 28.1.2022. godine	-	25.000.016
Ukupno depoziti kod kreditnih institucija	-	118.000.144

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

10. PRENOSIVI DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI

31. prosinca 2020. 31. prosinca 2021.

<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
Državne obveznice	105.346.555	96.378.425
Ukupno	105.346.555	96.378.425
 <i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		
Državne obveznice	1.003.867.182	1.080.402.540
Obveznice gospodarskih subjekata	88.005.805	173.098.885
Ukupno	1.091.872.987	1.253.501.425
Ukupno prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti - kojima se trguje na uređenom tržištu	1.197.219.542	1.349.879.850

11. PRENOSIVI DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI SE MJERE PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

31. prosinca 2020. 31. prosinca 2021.

<i>Finansijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku</i>		
Državne obveznice	915.118.600	1.140.171.991
Ukupno	915.118.600	1.140.171.991

12. INSTRUMENTI TRŽIŠTA NOVCA

31. prosinca 2020. 31. prosinca 2021.

<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
Trezorski zapisi - HRK	79.955.680	149.997.620
Ukupno	79.955.680	149.997.620

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

13. UDJELI UCITS FONDOVA

31. prosinca 2020. 31. prosinca 2021.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Udjeli UCITS fondova

Udjeli UCITS fondova - HRK	56.181.142	96.393.628
	56.181.142	96.393.628

14. FINANCIJSKE OBVEZE KOJE SE VREDNUJU PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

31. prosinca 2020. 31. prosinca 2021.

Obveze s osnove kolaterala za valutne forward transakcije	731.481	1.803.835
UKUPNO	731.481	1.803.835

15. IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Sukladno Zakonu i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20, 15/20 i 24/21), obveznim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti.

Fond je primarno izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u eurima i američkim dolarima u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Fonda. Sukladno tome, Fond uglavnom sklapa OTC devizne terminske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje eure ili američke dolare s dospijećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond ima otvorenih sedam forward ugovora u kojima kupuje kune i prodaje eure ukupne ugovorne vrijednosti 507.638.250 kuna (31. prosinca 2020.: 306.282.100 kuna) kojima neto vrijednost obveza iznosi 1.803.835 kuna (31. prosinca 2020.: po tri ugovora neto vrijednost potraživanja iznosi 348.030 kuna, a po ostala dva neto vrijednost obveze iznosi 731.481 kuna) te jedan forward ugovora u kojima kupuje kune i prodaje američke dolare ukupne ugovorne vrijednosti 120.051.000 kuna (31. prosinca 2020.: 152.942.820kuna) kojima neto vrijednost potraživanja iznosi 419.796 kuna (31. prosinca 2020.: 4.943.414 kuna). Ukupna vrijednost ugovorenih forward ugovora na izvještajni datum iznosi 627.689.250kuna kojima neto vrijednost obveza iznosi ukupno 1.384.039kuna. Na terminske ugovore Fond ne primjenjuje računovodstvo zaštite.

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo za upravljanje primjenjuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik. Investicijski cilj Fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova Fonda u svrhu povećanja vrijednosti imovine Fonda na srednji rok na način da imovina Fonda bude ročno usklađena s obvezama Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda, a u skladu sa zakonskim odredbama. Fond ima konzervativni profil rizika koji proizlazi iz zakonski dozvoljenih oblika ulaganja. Društvo za upravljanje primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržišta kapitala.

Analize finansijskih tržišta zadužene su za izradu analiza koje se, u kombinaciji s analizama koje priprema Upravljanje rizicima i Upravljanje imovinom, koriste kao podloge za odlučivanje, kako za predlaganje strategije ulaganja koje je u domeni rada Investicijskog odbora, tako i za donošenje odluka o ulaganju koje spadaju u domenu rada Upravljanja imovinom.

Strategiju ulaganja za Fond predlaže Investicijski odbor utvrđujući prijedlog alokacije imovine Fonda. Prijedlog o alokaciji imovine Investicijski odbor donosi na temelju analiza relevantnih tržišnih kretanja, na temelju očekivanih prinosa i rizika pojedinih klasa imovine te temeljem analize performansa i rizičnosti portfelja u prethodnom razdoblju.

O usvajanju predložene strategije ulaganja odlučuje Uprava Društva za upravljanje. Članove Investicijskog odbora imenuje Uprava Društva za upravljanje, a u njemu su zastupljeni članovi Uprave Društva za upravljanje kao i najiskusniji predstavnici iz Upravljanja imovinom, Upravljanja rizicima i Analiza finansijskih tržišta. U radu Investicijskog odbora sudjeluje i djelatnik Pravne podrške i praćenja usklađenosti s relevantnim propisima, koji se poziva na sjednicu. Sjednice Investicijskog odbora na kojima se predlaže strategija ulaganja za naredno razdoblje održavaju se kvartalno. Investicijski odbor je najznačajnije tijelo Društva za upravljanje kada su u pitanju ulaganja mirovinskih fondova pod upravljanjem Društva za upravljanje.

Djelatnici Upravljanja imovinom održavaju tjedne sastanke na kojima po potrebi prisustvuje i član Uprave Društva za upravljanje zadužen za ulaganja. Na tjednom sastanku komentira se provedba prethodnih odluka, trenutna situacija na tržištu, nakon čega se definiraju smjernice za provedbu strategije ulaganja koju je usvojila Uprava Društva za upravljanje kao i taktičke promjene u alokaciji za naredni tjedan.

Upravljanje imovinom unutar svojih ovlasti i limita donosi dnevne odluke za potrebe upravljanja likvidnošću fondova. Navedene odluke smatraju se standardnim dnevnim odlukama i odnose se isključivo na održavanje likvidnosti i/ili akumuliranje deviznih sredstava.

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Djelatnici Upravljanja imovinom unutar svojih ovlasti i limita, a po potrebi i uz člana Uprave Društva za upravljanje zaduženog za ulaganja mogu donijeti dnevne odluke koje nisu standardne dnevne odluke te su ispod razine tjednog sastanka, a u kojim slučajevima se takve odluke dodatno obrazlažu.

Društvo za upravljanje teži uspostavljanju djelotvornog sustava za upravljanje rizicima koji omogućuje da Fond posluje u skladu s pravnim propisima i strategijom Fonda. Upravljanje rizicima zaduženo je za operativno provođenje procesa upravljanja rizicima prema usvojenoj strategiji i procedurama te za praćenje efikasnosti i adekvatnosti sustava upravljanja rizicima. Društvo za upravljanje vrši identifikaciju rizika koji utječu na poslovanje Fonda, postavlja metode za procjenu pojedinih rizika i ograničenja izloženosti prema određenim rizicima, uspostavlja izvještavanje o prekoračenjima ograničenja izloženosti prema određenim rizicima te procesa eskalacije kojim se osigurava da se poduzmu mjere u cilju usklađivanja s prihvatljivim razinama rizika.

Uprava Društva za upravljanje preko Upravljanja rizicima nadzire poštivanje zakonskih limita, rizika ulaganja te poštivanje internih ograničenja ulaganja imovine.

Sukladno zakonskim propisima Društvo za upravljanje može, u ime i za račun Fonda, koristiti terminske poslove, opcije i druge finansijske izvedenice ukoliko se oni koriste samo za postizanje valutne usklađenosti te zaštite imovine Fonda od kamatnog i/ili valutnog rizika uz uvjet da ukupna izloženost ne može biti veća od 30% neto imovine Fonda. Uprava Društva za upravljanje preko Upravljanja rizicima nadzire poštivanje zakonskih i internih ograničenja ulaganja u finansijske izvedenice te prati postupke upravljanja rizicima radi zaštite interesa članova Fonda.

Upravljanje rizicima ocjenjuje tržišne rizike za imovinu fonda na dnevnoj bazi koristeći varijantno-kovarijantni model za atribuciju rizika.

Procedure upravljanja rizicima koje se primjenjuju na ulaganja, kao i procedure upravljanja novčanim sredstvima i obvezama, mogu se sažeti na sljedeći način:

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika. Strategija upravljanja tržišnim rizicima određena je investicijskim ciljevima Fonda, a sukladno usvojenim politikama i procedurama. Društvo za upravljanje upravlja tržišnim rizicima Fonda na način da diverzificira ulaganja, prati razinu tržišnih rizika u portfelju na dnevnoj bazi te ih uspoređuje s unaprijed definiranim ograničenjima.

Kamatni rizik

Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja kamatnim rizikom Fonda.

Na datum izvještavanja ulaganja Fonda uglavnom su sačinjavali dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom te udjeli u investicijskim fondovima koji ulažu u dužničke vrijednosnice u ukupnoj vrijednosti od 2.563.141.796 kuna (2020.: 2.147.560.813kuna). Na izvještajni datum ulaganja Fonda u dužničke vrijednosnice klasificirana kao imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku iznosila su 1.130.201.803 kuna (2020.: 907.860.726 kuna), stoga je kamatnom riziku bila izložena imovina Fonda koju čine dužnički vrijednosni papiri i investicijski fondovi koji ulažu u dužničke vrijednosnice u iznosu od 1.432.939.993 kuna (2020.: 1.239.700.087kuna).

Na datum izvještavanja modificirana duracija dijela portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente iznosila je 1,85 što znači da ukoliko kamatne stope porastu za 1 postotni bod za sva dospijeća, očekuje se smanjenje vrijednosti portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente za 1,85%. Prema vrijednosti portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente na datum izvještavanja u iznosu od 2.563.141.796 kuna, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti portfelja iznosilo bi 47.418.123 kuna (2020.: 48.105.362 kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Tablica u nastavku objedinjuje izloženost Fonda kamatnom riziku. U njoj je prikazana imovina i obveze Fonda prema ugovornom roku promjene kamate ili dospijeću, ovisno što je ranije.

31. prosinca 2021.	Bilješka	Do 1 mjesec	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
Imovina								
Novčana sredstva	8	-	-	-	-	-	71.052.597	71.052.597
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10,12,13	-	70.417.416	80.000.000	42.334.027	53.681.568	96.756.458	343.189.469
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	-	5.016.250	137.680.219	713.332.898	384.501.403	12.970.655	1.253.501.425
Finansijska imovina koja se mijeri po amortiziranom trošku	9,11	25.000.000	93.000.000	64.259.654	151.622.477	914.319.672	9.970.332	1.258.172.135
Ukupna imovina (1)		25.000.000	168.433.666	281.939.873	907.289.402	1.352.502.643	190.750.042	2.925.915.626
Obveze								
Finansijske i ostale obveze (osim obveze za prijenos udjela)		89.742	-	1.714.093	-	-	750.566	2.554.401
Obveze za prijenos udjela		-	-	-	-	-	6.287.188	6.287.188
Ukupne obveze (2)		89.742	-	1.714.093	-	-	7.037.754	8.841.589
Neto imovina 31.12.2021. (1) – (2)		24.910.258	168.433.666	280.225.780	907.289.402	1.352.502.643	183.712.288	2.917.074.037

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

31. prosinca 2020.	Bilješka	Do 1 mjesec	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
Imovina								
Novčana sredstva	8	-	-	-	-	-	162.442.069	162.442.069
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10,12,13	-	4.362.314	80.884.810	49.401.627	55.582.964	56.543.106	246.774.821
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	-	24.910.501	37.577.940	628.497.091	387.548.822	13.338.633	1.091.872.987
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	9,11	-	-	-	218.263.856	689.596.870	7.257.874	915.118.600
Ukupna imovina (1)		-	29.272.815	118.462.750	896.162.574	1.132.728.656	239.581.682	2.416.208.477
Obveze				731.481			657.199	1.388.680
Financijske i ostale obveze (osim obveze za prijenos udjela)		-	-	-	-	-	2.915.269	2.915.269
Obveze za prijenos udjela		-	-	-	-	-	-	-
Ukupne obveze (2)		-	-	731.481	-	-	3.572.468	4.303.949
Neto imovina 31.12.2020. (1) – (2)		-	29.272.815	117.731.269	896.162.574	1.132.728.656	236.009.214	2.411.904.528

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Obzirom da Fondu nije dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosne papire, na datum izvještavanja Fond nije bio izložen cjenovnom riziku.

Tečajni rizik

Fond može ulagati u finansijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja njegove valute u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda.

Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje finansijskih izvedenica u svrhu zaštite i efikasnog upravljanja, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. U 2021. godini Društvo za upravljanje je koristilo devizne forward ugovore u ime i za račun Fonda u svrhu zaštite imovine Fonda od tečajnog rizika.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik (nastavak)

Izloženost Fonda tečajevima je kako slijedi:

31. prosinca 2021.	Bilješka	HRK	EUR	USD	Ukupno
Imovina					
Novčana sredstva	8	70.457.903	71.722	522.972	71.052.597
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10,12,13	173.454.129	127.354.744	42.380.596	343.189.469
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	765.078.459	401.933.858	86.489.108	1.253.501.425
Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	9,11	544.765.876	713.406.259	-	1.258.172.135
Ukupna imovina (1)		1.553.756.367	1.242.766.583	129.392.676	2.925.915.626
Obveze					
Finansijske i ostale obveze		2.554.401	-	-	2.554.401
Obveze za prijenos udjela		6.287.188	-	-	6.287.188
Ukupne obveze (2)		8.841.589	-	-	8.841.589
Neto imovina 31.12.2021. (1) – (2)		1.544.914.778	1.242.766.583	129.392.676	2.917.074.037

31. prosinca 2020.	Bilješka	HRK	EUR	USD	Ukupno
Imovina					
Novčana sredstva	8	160.285.594	26.985	2.129.490	162.442.069
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10,12,13	108.238.848	89.089.474	49.446.499	246.774.821
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	560.097.200	422.704.820	109.070.967	1.091.872.987
Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	9,11	429.110.502	486.008.098	-	915.118.600
Ukupna imovina (1)		1.257.732.144	997.829.377	160.646.956	2.416.208.477
Obveze					
Finansijske i ostale obveze		1.388.680	-	-	1.388.680
Obveze za prijenos udjela		2.915.269	-	-	2.915.269
Ukupne obveze (2)		4.303.949	-	-	4.303.949
Neto imovina 31.12.2020. (1) – (2)		1.253.428.195	997.829.377	160.646.956	2.411.904.528

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik (nastavak)

Na datum izvještavanja, 42,60% (2020.: 41,37%) neto imovine Fonda je bilo denominirano u eurima, dok je istovremeno 17,39% (2020.: 12,66%) neto imovine Fonda bilo zaštićeno od tečajnog rizika na euro valutu putem forward ugovora, tako da bi povećanje valutnog tečaja kune u odnosu na euro za jedan postotni bod (aprecijacija kune) utjecalo na neto imovinu na način da bi se njezina vrijednost snizila za 0,25% (2020.: 0,29%), odnosno 7.353.573 kuna (2020.: 6.925.850 kuna).

Na datum izvještavanja, 4,44% (2020.: 6,66%) neto imovine Fonda je bilo denominirano u američkim dolarima, dok je istovremeno 4,10% (2020.: 6,13%) neto imovine Fonda bilo zaštićeno od tečajnog rizika na američki dolar putem forward ugovora, tako da bi povećanje valutnog tečaja kune u odnosu na američki dolar za jedan postotni bod (aprecijacija kune) utjecalo na neto imovinu na način da bi se njezina vrijednost snizila za 0,003% (2020.: 0,01%), odnosno 98.088 kuna (2020.: 126.961 kuna).

Izloženost imovine Fonda prema euru, odnosno američkom dolaru zaštićena je forward ugovorima nominalnih vrijednosti prikazanih u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
	Nominalna vrijednost (u valuti)	Nominalna vrijednost (u valuti)
Euro	40.500.000	67.500.000
Američki dolar	24.100.000	18.000.000

Izloženost Fonda deviznim forward ugovorima na datum izvještavanja opisana je dodatno u bilješci 15.

Rizik specifičnih instrumenata

Fond ulazi u termske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Termski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije strane o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Termski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Termski ugovori koji imaju pozitivnu fer vrijednost rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti termskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove termskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih finansijskih instrumenata.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj finansijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospjeća. Neispunjavanje obveza od strane izdavatelja prema Fondu ugrozilo bi likvidnost Fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u izvještaju o finansijskom položaju.

Rizik da druga ugovorna strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovani instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje s finansijskim institucijama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Na dan 31. prosinca 2021. godine sljedeća finansijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva, depoziti, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja kreditnim rizikom Fonda.

Fond je također indirektno bio izložen kreditnom riziku kroz svoja ulaganja u investicijske fondove koji ulažu u dužničke vrijednosnice. Kreditni rizik dužničkih vrijednosnica se većinom odnosi na ulaganja u obveznice Republike Hrvatske te manjim dijelom na ulaganja u dužničke vrijednosne papire koje izdaju druge države ili korporativni izdavatelji. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane drugih država ili korporativnih izdavatelja. Kreditni rizik koji proizlazi iz nepodmirenih transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na mali broj transakcija kod kojih nije ugovoren isporuka uz plaćanje. Fer vrijednost finansijske imovine najbolje prikazuje izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno. Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

	Rejting	31.12.2020. kn	31.12.2020. %	31.12.2021. kn	31.12.2021. %
Novčana sredstva	Bez rejtinga	162.442.069	6,72%	71.052.597	2,43%
Depoziti kod kreditnih institucija	Bez rejtinga	-	0,00%	118.000.144	4,03%
Dužnički vrijednosni papiri	AAA	48.787.963	2,02%	48.787.963	1,67%
	AA+	49.446.500	2,05%	42.380.595	1,45%
	BBB-	2.006.053.553	83,02%	2.404.905.207	82,19%
	BB+	28.278.017	1,17%	-	0,00%
	B-	31.821.877	1,32%	31.118.028	1,06%
	Bez rejtinga	27.905.912	1,15%	112.857.668	3,86%
Ostala potraživanja	Bez rejtinga	5.291.444	0,22%	419.796	0,01%
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		2.360.027.335	97,67%	2.829.521.998	96,71%
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		56.181.142	2,33%	96.393.628	3,29%
Ukupno imovina		2.416.208.477	100,00%	2.925.915.626	100,00%

Finansijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da stranke u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze (isključujući rizik instrumenata kroz ulaganja u investicijske fondove):

	31.12.2020. kn	31.12.2020. %	31.12.2021. kn	31.12.2021. %
Državni rizik				
- Republika Hrvatska	2.006.053.553	83,02%	2.375.782.017	81,20%
- Sjedinjene Američke Države	49.446.500	2,05%	42.380.595	1,45%
Supranacionalni rizik	48.787.963	2,02%	48.787.963	1,67%
Korporativni rizik prema industriji				
- Bankarstvo	-	0%	118.000.144	4,03%
- Električna energija	28.278.017	1,17%	29.123.190	1,00%
- Naftna industrija	-	0%	84.770.582	2,90%
- Distribucija	27.905.912	1,15%	28.087.086	0,96%
- Komunalne usluge	31.821.877	1,32%	31.118.028	1,06%
Novčana sredstva	162.442.069	6,72%	71.052.597	2,43%
Ostala potraživanja	5.291.444	0,22%	419.796	0,01%
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	2.360.027.335	97,67%	2.829.521.998	96,71%
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku	56.181.142	2,33%	96.393.628	3,29%
Ukupna imovina	2.416.208.477	100,00%	2.925.915.626	100,00%

Na dan 31. prosinca 2021. godine od ukupne imovine Fonda 81,20% (31. prosinca 2020.: 83,02%) se odnosi na izloženost prema Republici Hrvatskoj.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje smatra da ovaj rizik nije značajan na temelju dosadašnjeg iskustva u upravljanju Fondom.

Rizik likvidnosti, također poznat pod nazivom rizik financiranja, je i rizik da će Fond imati poteškoća u prikupljanju sredstava za podmirenje obveza povezanih s finansijskim instrumentima. S obzirom da Fond nema značajnih obveza u pogledu finansijskih instrumenata, rizik postoji jedino u dnevnom poslovanju. Zbog dobrog položaja Fonda glede likvidnosti, rizik je procijenjen kao vrlo nizak.

Finansijski instrumenti koje posjeduje Fond sastoje se uglavnom od državnih dužničkih vrijednosnih papira te ulaganja u domaće i strane investicijske fondove. U sadašnjim tržišnim uvjetima takvi vrijednosni papiri mogu se lako prodati bilo direktno ili kroz repo ugovore u cilju ostvarivanja potrebne likvidnosti.

U skladu s politikom Društva za upravljanje, Uprava Društva za upravljanje dnevno prati likvidnu poziciju Fonda

Sve finansijske obveze, osim obveza koje proistječu iz repo ugovora, su nekamatonosne pa su očekivani odljevi jednak nominalnom iznosu. Za repo ugovore očekivani odljevi uključuju i kamate koje se plaćaju na iznos uzajmljenih sredstava sve do dana isteka repo ugovora. Na dan 31. prosinca 2021. finansijske obveze, iskazane kao nediskontirane vrijednosti, iznosile su 8.841.588 kune (31. prosinca 2020.: 4.303.949 kune) te se moraju podmiriti kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
do 1 mjeseca	3.572.468	7.127.496
od 1 do 3 mjeseca	-	-
od 3 do 12 mjeseci	731.481	1.714.093
Ukupno	4.303.949	8.841.589

Ročnost finansijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za finansijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, finansijska ulaganja koja se mjere po amortiziranom trošku i finansijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Do 1 mjeseca	420.601.573	205.230.336
Od 1 do 3 mjeseca	28.801.124	172.515.374
Od 3 do 12 mjeseci	42.899.141	288.377.871
Preko godine dana	1.923.906.639	2.259.792.045
Ukupno	2.416.208.477	2.925.915.626

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Sukladno procedurama za upravljanje rizicima likvidnosti, Društvo za upravljanje analizira likvidnost imovine Fonda na osnovu mogućnosti prodaje pojedine imovine u određenom vremenskom razdoblju te klasificira imovinu prema stupnju likvidnosti na visoko likvidnu, umjerenou likvidnu i nisko likvidnu. Dodatno se analiziraju i očekivane uplate u Fond, kao i isplate iz Fonda na osnovu prelaska u druge fondove ili u svrhu ostvarivanja prava na mirovinu. Definirane obveze Fonda odnose se na sve obveze Fonda s osnova provedenih, a neizvršenih transakcija, troškova, obveza spram izvedenica te očekivanih naknada na imovinu fonda do ročnosti od 12 mjeseci. Mogućnost pokriće obveza Fonda do ročnosti od 12 mjeseci s imovinom visoke likvidnosti te izračun omjera likvidnosti, kao dostupne likvidnosti Fonda u odnosu na ukupne potrebe za likvidnošću, prikazana je u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Imovina visoke likvidnosti	1.944.639.449	2.361.751.877
Očekivane uplate u fond	884.663.617	1.258.096.475
Dostupna likvidnost za pokriće obveza	2.829.303.067	3.619.848.352
Definirane obveze fonda	10.978.960	16.463.025
Očekivane isplate iz fonda	248.109.804	275.463.154
Ukupne potrebe za likvidnošću	259.088.763	291.926.180
Omjer likvidnosti	10,92	12,40

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice Fonda u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive obračunske jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispunе određeni zakonski uvjeti, svaka obračunska jedinica može se otkupiti iz Fonda te se isplata vrši po cijeni obračunske jedinice Fonda na datum otkupa, a u rokovima određenim zakonskim propisima. Relevantna kretanja u neto imovini Fonda iskazana su u Izvještaju o promjenama u neto imovini Fonda. U skladu s ciljevima iznesenima u bilješći 1 te politikama upravljanja rizicima, Društvo za upravljanje nastoji uključiti primljene doprinose u Fond u odgovarajuća ulaganja Fonda pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti Fonda kako bi se omogućio pravovremeni otkup obračunskih jedinica. Ako je potrebno, Društvo za upravljanje može povećati likvidnost Fonda kratkoročnim pozajmicama putem repo poslova, tj. poslova prodaje i ponovnog otkupa vrijednosnih papira ili prodajom imovine Fonda. Vrijednost obračunske jedinice Fonda na dan izvještavanja iznosi 141,2477kuna (2020.: 140,6242 kuna).

16. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektne štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Društvo za upravljanje je u cilju smanjenja operativnih rizika izvršilo strogu podjelu poslovnih procesa i odgovornosti u skladu sa pravnim propisima, pravilima Raiffeisen Grupe, internim procedurama te primjenjujući najbolju praksu u industriji za slučaj specifičnih poslovnih procesa. Društvo za upravljanje nastoji smanjiti operativni rizik maksimalnom automatizacijom procesa kod redovnih poslovnih aktivnosti, zaštitom prostorija i IT sustava, postojanjem dopunskog IT sustava u slučaju pojave nepogode te provođenjem redovitih kontrola poslovanja od strane Uprave Društva za upravljanje, interne revizije, Upravljanja rizicima i drugih organizacijskih jedinica Društva za upravljanje koje sudjeluju u kontroli poslovanja kao i nadzorom od strane vlasnika Društva za upravljanje.

Društvo za upravljanje je ustrojilo učinkovita i primjerena pravila za prepoznavanje, upravljanje, praćenje i sprečavanje sukoba interesa te uspostavilo neovisnu funkciju praćenja usklađenosti koja je zadužena za primjenu i nadzor tih pravila.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

17. FER VRIJEDNOST

Većina finansijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost finansijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge finansijske instrumente, uključujući potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeća ovih finansijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerena fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerena fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa.

Razina 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Glavne metode i prepostavke za procjenu fer vrijednosti finansijskih instrumenata su opisane u bilješci 2 Pregled temeljnih računovodstvenih politika, odjeljak Principi mjerena fer vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

17. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Sljedeća tablica predstavlja imovinu Fonda koji se mjere po fer vrijednosti na datum izvještavanja:

2021.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Dužničke vrijednosnice	96.378.425	-	-	96.378.425
Ulaganja u investicijske fondove	96.393.628	-	-	96.393.628
Instrumenti tržišta novca	149.997.620	-	-	149.997.620
Izvedeni finansijski instrumenti	-	419.796	-	419.796
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužničke vrijednosnice	521.485.129	732.016.297	-	1.253.501.426
Ukupna imovina	864.254.802	732.436.093	-	1.596.690.895
Obveze s osnove ulaganja u izvedenice	-	1.803.835	-	1.803.835
Ukupno obveze	-	1.803.835	-	1.803.835
2020.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Dužničke vrijednosnice	105.346.555	-	-	105.346.555
Ulaganja u investicijske fondove	56.181.142	-	-	56.181.142
Instrumenti tržišta novca	79.955.680	-	-	79.955.680
Izvedeni finansijski instrumenti	-	5.291.444	-	5.291.444
<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužničke vrijednosnice	385.620.724	706.252.263	-	1.091.872.987
Ukupna imovina	627.104.101	711.543.707	-	1.338.647.808

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

17. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Društvo za upravljanje, sukladno Pravilniku i internoj proceduri za vrednovanje instrumenata, krajem svakog mjeseca provjerava aktivnost instrumenata u portfelju Fonda na osnovu kriterija navedenih u bilješci 2. U slučaju promjene statusa aktivnosti nekog instrumenta, Društvo za upravljanje mijenja način vrednovanja istog. Provjerom aktivnosti tržišta za kraj 2020. godine obveznica RHMF-O-227E bila je klasificirana u razinu 2 s obzirom da se istom nije trgovalo na aktivnom tržištu, dok je obveznica RHMF-O-23BA bila klasificirana u razinu 1 (trgovanje na aktivnom tržištu). Provjerom aktivnosti tržišta za kraj 2021. godine obveznica RHMF-O-227E bila je klasificirana u razinu 1 (trgovanje na aktivnom tržištu), dok je obveznica RHMF-O-23BA bila klasificirana u razinu 2 s obzirom da se istom nije trgovalo na aktivnom tržištu.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na ostvarenim tržišnim cijenama na datum izještavanja. Tržište se smatra aktivnim ukoliko su zadovoljeni uvjeti navedeni u bilješci 2. Tržišna cijena korištena za finansijsku imovinu koju drži Fond ovisi o vrsti instrumenta i definirana je u bilješci 2. Instrumenti uključeni u razinu 1. su instrumenti čine prvenstveno ulaganja u državne obveznice i vlasničke instrumente koja su klasificirana kao finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i terminska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2. Razina 2 uključuje najvećim dijelom državne obveznice vrednovane po krivuljama prinosa eksternih cjenovnih servisa i dio korporativnih obveznica čija se vrijednost procjenjuje uzimajući u obzir krivulje prinosa državnih obveznica te usklađene za raspon između prinosa do dospijeća same korporativne obveznice i prinosa do dospijeća referentnih državnih obveznica, određenog u trenutku izdavanja korporativne obveznice ili naknadno korigiranog ovisno o promjenama u kreditnom riziku izdavatelja korporativne obveznice, tj. cijenama ostvarenim transakcijama na tržištu.

Ulagani podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi. Ulagani podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerjenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerjenja. Međutim, cilj mjerjenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerjenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulagani podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

17. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda diskontiranog novčanog toka
- Metoda usporednih vrijednosti (Peer grupa).

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda.

Na datum izvještaja nije bilo ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta.

Finansijski instrumenti koji se ne mijere po fer vrijednosti

Na dan 31. prosinca 2021. godine ulaganja u finansijske instrumente koja se vrednuju po amortiziranom trošku iznose 1.140.171.991 kuna (2020.: 915.118.600 kuna). Fer vrijednost tih instrumenata na 31. prosinca 2021. iznosila je 1.105.465.707 kuna (2020.: 959.177.358 kuna).

Ostali finansijski instrumenti koji se mijere po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2020. godine uključuju kratkoročnu finansijsku imovinu i obveze čija neto knjigovodstvena vrijednost približno predstavlja fer vrijednost.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

18. POVEZANE STRANE

U skladu sa Zakonom, povezane strane Društva za upravljanje i Fonda su dioničari Društva za upravljanje i njegovi direktni ili indirektni vlasnici s udjelom iznad 10%, članovi Upravnog i Nadzornog odbora Društva za upravljanje i njihova bliža rodbina, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te Depozitar. Naknade Upravi i drugom ključnom rukovodstvu kako je navedeno iznad, plaćaju se iz imovine Društva za upravljanje, te su u skladu s tim prikazane u finansijskom izvještaju Društva za upravljanje.

2021.

Naziv povezane osobe	Imovina	Obveze	Prihod	Rashod
RAIFFEISEN DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA D.D.	-	708.175	-	7.599.199
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	-	178.242	89.536	13.055.873
PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.D.	-	-	4.327	212.805
ADDIKO BANK D.D.	35.550.216	2.420	707	280.387
Ukupno	35.550.216	888.837	94.570	21.148.264

2020.

Naziv povezane osobe	Imovina	Obveze	Prihod	Rashod
RAIFFEISEN DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA D.D.	-	616.105	-	6.638.622
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	4.394.378	28.391	6.843.380	7.869.256
ADDIKO BANK D.D.	6.434.154	41.094	7.498	457.751
Ukupno	10.828.532	685.590	6.850.878	14.965.629

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

19. UTJECAJ PANDEMIJE VIRUSA SARS-COV-2 NA POSLOVANJE FONDA

Globalna makroekonomска i tržišna kretanja u 2021. godini bila su obilježena utjecajem pandemije virusa SARS-CoV-2, a dodatno je hrvatsko gospodarstvo i tržište kapitala bilo pod utjecajem razornih potresa iz ožujka 2020. godine u Zagrebu te iz prosinca 2020. u Sisačko-moslavačkoj županiji. Godinu 2021. obilježila je neizvjesnost oko daljnog razvoja pandemije i oporavka svjetskog gospodarstva. Međutim, krajem 2020. godine odobrena su prva cjepiva protiv virusa koji je uzrokovao pandemiju, a početkom 2021. godine započelo je cijepljenje stanovništva koje se nastavilo tijekom cijele godine. Posljedično tome dionička tržišta kapitala su nastavila oporavak u 2021. godini, dok su obveznička tržišta doživjela umjereni povećanje kamatnih stopa uslijed očekivanja tržišnih sudionika o porastu inflacije nakon provođenja fiskalnih poticaja.

Fond većinu svojih ulaganja ostvaruje u Republici Hrvatskoj. Globalna kriza i potresi imali su značajan negativan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo u 2020. godini, ali je u 2021. godini došlo do oporavka te je prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku isto ostvarilo snažan rast BDP-a od 10,4% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, istovremeno je indeks potrošačkih cijena u Republici Hrvatskoj u 2021. godini porastao za 5,5%, prvenstveno zbog poremećaja u lancima opskrbe i jakom potražnjom za sirovinama, a što je dovelo do postupnog rasta proizvođačkih cijena koje su se odrazile i na krajnje potrošače.

U 2021. godini obveznice Republike Hrvatske ostvarile su negativan prinos u iznosu od -0,55%. Međutim, dioničko tržište u Republici Hrvatskoj imalo je značajan rast te je vrijednost dioničkog indeksa CROBEX povećana za 22,1%. S druge strane, obveznice na razvijenim inozemnim tržištima kapitala ostvarile su prinos od 0,69%, dok su dionice porasle za 31,1%.

Poslovanje Fonda u 2021. godini bilo je pod značajnim utjecajima prethodno navedenih događaja te je vrijednost obračunske jedinice Fonda tijekom cijele godine imala uglavnom kontinuirani rast s manjim povremenim korekcijama. Fond je u 2021. godini imao prinos od 0,44%, a isti je prvenstveno rezultat prinosa na ulaganje u domaće obveznice. Sam tržišni rizik Fonda, iako nešto povećan krajem 2021. godinu u odnosu na početak godine, tijekom 2021. godine nije imao značajnije poraste te se kretao u rasponu od 0,4% do 0,8%.

Društvo primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Takav pristup omogućuje Društvu da odgovori na pojavu šokova na tržištima kapitala na primjereni način, a imajući u vidu i dugoročnu strategiju upravljanja imovinom Fonda. Sustav upravljanja rizicima koji je Društvo uspostavilo omogućuje primjereni odgovor na pojavu šokova na tržištima kapitala, kako sa strane praćenja razine volatilnosti Fonda i pojedinih klasa imovine koje čine portfelj Fonda, tako i sa strane praćenja utjecaja tržišnih šokova na prinose i rizike Fonda.

U svibnju 2020. godine došlo je do manje promjene u regulatornom okviru koji definira poslovanje obveznih mirovinskih fondova, a koja je bila donesena u cilju ublažavanja rizika njihovog poslovanja. Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske usvojen je po hitnom postupku Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, 58/20) kojim se omogućilo da obvezni mirovinski fondovi plasiraju novčana sredstva kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke te da se zaduže kod navedenih institucija u srednjoročnom razdoblju. Dodatno, u slučaju izvanrednih okolnosti dana je mogućnost Agenciji da odluci o prekoračenjima ograničenja ulaganja u cilju zaštite javnog interesa i/ili interesa članova obveznih mirovinskih fondova. Navedene odredbe i dalje su na snazi.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

20. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Nakon datuma bilance poslovanje Fonda i Društva nastavilo se u okolnostima koje su obilježile 2021. godinu, tj. u uvjetima neizvjesnosti oko daljnog razvoja pandemije i oporavka svjetskog gospodarstva. Međutim, krajem veljače 2022. godine došlo je do izbijanja sukoba u Ukrajini i značajnog povećanja neizvjesnosti na tržišta kapitala zbog geopolitičkih rizika. Posljedično tome dionička tržišta kapitala su doživjela značajnu korekciju cijena, dok su hrvatske državne obveznice doživjele značajno povećanje kamatnih stopa uslijed porasta inflacije i geopolitičke situacije. Hrvatsko dioničko tržište ostvarilo je od početka godine do sredine ožujka 2022. godine prinos od -7,9%, dok je prinos hrvatskih državnih obveznica iznosio -6,4%. U istom razdoblju inozemna razvijena dionička tržišta pala su za -13,3%, dok su obveznička tržišta imala rast od 0,5%. Sukladno prethodno navedenom, prinos Fonda je u navedenom razdoblju iznosio -1,6%, dok je tržišni rizik Fonda dodatno porastao u odnosu na kraj 2021. godine na razinu od 2,4% uslijed daljnje geopolitičke neizvjesnosti.

Neovisno od budućih kratkoročnih kretanja na finansijskim tržišima, mirovinski fondovi su dugoročni ulagači te se očekuje da utjecaj tržišnih šokova, koji se događaju s vremenom na vrijeme, tijekom vremena investiranja bude neutraliziran kada dođe do oporavka tržišta. Stoga, Uprava Društva za upravljanje ne očekuje značajan dugoročno negativni utjecaj geopolitičke situacije na poslovanje Fonda. Na temelju trenutno dostupnih informacija, ne predviđa se neposredan i značajan negativan utjecaj na Fond, njegovo poslovanje, finansijski položaj i rezultate poslovanja. Također, Fond tijekom 2021. godine, kao i u razdoblju od početka 2022. godine do objave izvještaja nije imao likvidnosnih problema.

Međutim, ne može se isključiti mogućnost da produženo razdoblje geopolitičke nesigurnosti, kao i posljedični negativni utjecaj na ekonomsko okruženje u kojem Fond posluje neće imati štetan utjecaj na Fond, njegov finansijski položaj i rezultate poslovanja, kratkoročno i srednjoročno gledano. Menadžment nastavlja pažljivo pratiti situaciju te će reagirati dalnjim mjerama ublažavanja utjecaja takvih događaja i okolnosti kako se događaju.

Operativno poslovanje Društva početkom 2022. godine i dalje se odvija sukladno mjerama za osiguranje kontinuiteta poslovanja te se očekuje postepeno smanjivanje mjera za suzbijanje pandemije. Nadalje, tijekom posljednjih nekoliko tjedana poslovanje Društva i dalje se odvija neprekinuto te Društvo nema operativnih ili likvidnosnih problema.

21. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE

Društvo na dan 31. prosinca 2021. godine nema potencijalnih ni preuzetih obveza (31. prosinca 2020. godine: nema nepredviđenih obveza).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

22. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje odobrila je i potpisala Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. dana 31. ožujka 2022. godine:

Predsjednik Uprave

Gordan Šumanović

Članica Uprave

Eva Horvat

Raiffeisen Mirovinsko Društvo
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59

Član Uprave

Bojan Vuković

